

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Samorządu
Terytorialnego
i Polityki
Regionalnej**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ GOSPODARKI
KOMUNALNEJ
(NR 5)
z dnia 23 lutego 2022 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej

– podkomisji stałej gospodarki komunalnej (nr 5)

23 lutego 2022 r.

Podkomisja stała gospodarki regionalnej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Małgorzaty Pępek (KO)**, przewodniczącej podkomisji, rozpatrzyła:

– informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli wspólnych przedsięwzięć jednostek samorządu terytorialnego w zakresie infrastruktury komunalnej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Szymański** zastępca dyrektora Departamentu Programów Infrastrukturalnych Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikami, **Wiesław Motyka** dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie wraz ze współpracownikiem.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Basicki** i **Sławomir Jakubczak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Pępek (KO):

Dzień dobry państwu. Witam wszystkich bardzo serdecznie. Otwieram 5. posiedzenie podkomisji stałej gospodarki komunalnej. Stwierdzam kworum.

Witam członków podkomisji i wszystkich pozostałych uczestników posiedzenia. Witam pana dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie, pana Wiesława Motykę. Witam przedstawicieli Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz przedstawicieli organizacji samorządowych. Witam wszystkich członków podkomisji – panie i panów posłów.

Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Informuję również, że zgłoszenia do zabrania głosu w dyskusji posłów należy wysyłać na adres e-mail: kstr@sejm.gov.pl. Jednocześnie informuję, że posłowie członkowie podkomisji obecni na sali obrad Komisji głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej. Wówczas nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej i nie używają tabletów. Zanim przejdziemy do realizacji porządku dziennego, sprawdzamy kworum. Proszę o naciśnięcie dowolnego przycisku do głosowania.

Witam wiceprzewodniczącego, posła Marka Wesołego i zapraszam tutaj.

Stwierdzamy kworum. Tak? Mamy kworum?

Sekretarz Komisji Kamil Basicki:

Lepiej jeszcze zostawić.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Pępek (KO):

Poczekamy. Będą się jeszcze posłowie logować. Pozostawimy i będziemy sprawdzać, ale podejrzewam, że będziemy mieć kworum.

Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli wspólnych przedsięwzięć jednostek samorządu terytorialnego w zakresie infrastruktury komunalnej. Bardzo proszę pana dyrektora Wiesława Motykę o przedstawienie informacji. W związku z tym, że mamy ograniczony czas, bo sala jest tylko na jedną godzinę, to bardzo prosimy.

Dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie Wiesław Motyka:

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, jestem niezwykle rad, że zechcieliście państwo poświęcić swój czas na zapoznanie się z wynikami kontroli przeprowadzonej przez Delegaturę Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie, dotyczącą właśnie wspólnych przedsięwzięć jednostek samorządu terytorialnego w zakresie infrastruktury komunalnej. Mając na uwadze fakt, o którym wspomniała pani przewodnicząca, czyli ten ograniczony czas, postaram się przedstawić wyniki tej kontroli w pigułce. W razie pytań ze strony państwa posłów towarzyszy mi – w tej chwili jest poza monitorem z przyczyn technicznych – koordynator tej kontroli oraz autor informacji, która jest przedmiotem dzisiejszego posiedzenia Komisji, pan Sebastian Szozda. W razie jakichkolwiek pytań szczegółowych obaj jesteśmy do dyspozycji państwa posłów.

Pozwolę sobie skorzystać z prezentacji, aby łatwiej móc przekazać informacje dotyczące kontroli. Podjęliśmy kontrolę w zakresie wspólnych przedsięwzięć jednostek samorządu terytorialnego, mając na uwadze zdiagnozowane wcześniej obszary ryzyka, jakie towarzyszą takim przedsięwzięciom. Mianowicie fakt, że to zaspokajanie potrzeb lokalnej społeczności np. w zakresie infrastruktury, gospodarowania odpadami czy transportu zrealizowane przez kilka jednostek samorządu terytorialnego przynosi ogromne korzyści, ale też niesie ze sobą określone zagrożenia. Mając na względzie to, co obserwowaliśmy przy innych tego typu przedsięwzięciach – dość długi czas realizacji wspólnych przedsięwzięć – wzięliśmy również pod uwagę ryzyko, że osiągnane efekty rozminą się z wcześniejszymi oczekiwaniami. Jest też oczywiście ten trzeci, równie istotny obszar ryzyka, wynikający z wielości podmiotów biorących udział w tego typu przedsięwzięciach, który niesie ryzyko nierównego obciążenia poszczególnymi działaniami i nierówności kosztów, które później ponoszą poszczególni uczestnicy wspólnego przedsięwzięcia. Chodzi także o nierówny udział w efektach, w korzyściach wynikających z przedsięwzięć podejmowanych wspólnie przez JST.

Co chcieliśmy zbadać w tej kontroli? Po pierwsze, odpowiedzieć na generalne pytanie, czy te wspólne przedsięwzięcia podejmowane przez jednostki samorządu terytorialnego, które odnosiły się do budowy, rozbudowy lub eksploatacji infrastruktury komunalnej, zapewniły osiągnięcie zakładanych wcześniej rezultatów. W szczególności sprawdzaliśmy, czy JST zapewniły odpowiednie wsparcie finansowe, a także przygotowanie organizacyjne, aby móc skutecznie podjąć się realizacji zakładanych przedsięwzięć. Po drugie, patrzyliśmy, czy zapewniono prawidłową realizację tych wspólnych przedsięwzięć. Patrząc z punktu widzenia efektów, sprawdzaliśmy, czy te osiągnięte efekty były tożsame z zaplanowanymi, czy były funkcjonalne i trwałe.

W tej kontroli uczestniczyły cztery delegatury NIK: w Krakowie, w Poznaniu, w Rzeszowie i we Wrocławiu. Dobór jednostek do kontroli, które w tej chwili państwo posłowie widzą na slajdzie, dokonany został przez nas w sposób celowy, z uwzględnieniem takich kryteriów, jak wartość realizowanej inwestycji, charakter tej inwestycji – czyli związek z infrastrukturą komunalną. Wzięliśmy pod uwagę także okres realizacji, który pozwalał na objęcie wszystkich etapów inwestycji: przygotowania, realizacji oraz osiąganych efektów. Kontrolą objęliśmy Związek Komunalny Gmin „Komunikacja Międzygminna” w Olkuszu, który realizował przedsięwzięcie dotyczące obniżenia emisyjności na terenie gmin Olkusz, Bolesław, Bukowno i Klucze poprzez wykorzystanie niskoemisyjnego transportu miejskiego i zorganizowanie zbiorowego transportu publicznego. Kontrolą objęty był Związek Międzygminny „Puszcza Zielonka”, który realizował przedsięwzięcie pod nazwą „Kanalizacja obszaru Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka i okolic”. Oprócz tego kontrolowaliśmy Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”, który przyjął do realizacji projekt „Rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawa mobilności mieszkańców”. Kontrolą objęty został także Związek Gmin Karkonoskich, który podjął się modernizacji i rozbudowy linii technologicznych zagospodarowania odpadów komunalnych oraz systemu segregacji odpadów.

Ustalenia dokonane przez naszych kontrolerów pozwalają na stwierdzenie, że skontrolowane związki gmin były dobrze przygotowane do realizacji inwestycji. Każdorazowo przystąpienie do przedsięwzięć poprzedzone było spotkaniami i uzgodnieniami na poziomie władarzy samorządów, które tworzyły te związki komunalne. Następnie organy

podejmowały uchwały w sprawie przystąpienia do realizacji danego przedsięwzięcia infrastrukturalnego i określano tam podstawowe zasady prowadzenia inwestycji, w tym podział zadań, źródła finansowania i plan przebiegu przedsięwzięcia.

Stwierdziliśmy w czasie kontroli, że wszystkie osoby kierujące tymi związkami międzygminnymi, a także pracownicy tych związków, były dobrze przygotowane do realizacji zaplanowanych zadań, gdyż posiadały wieloletnie doświadczenie związane z prowadzeniem inwestycji w samorządach oraz ukończyły dodatkowe szkolenia, kursy czy studia podyplomowe. Niemniej jednak, z uwagi na specjalistyczny charakter opracowanych dokumentów, a także niewielką liczbę pracowników biur tych związków, część analiz przedrealizacyjnych i opracowanie projektów wniosków o dofinansowanie np. ze środków Unii Europejskiej zlecano podmiotom zewnętrznym. Jednak w umowach z podmiotami zewnętrznymi – co też sprawdziliśmy – związki zabezpieczały prawidłowe wykonanie usług. W kontrolowanych przedsięwzięciach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie rozliczeń z podmiotami zewnętrznymi: niewłaściwe egzekwowanie wykonania umów przez podmioty zewnętrzne czy też nieprawidłowości przy udzielaniu zamówień publicznych. Niemniej jednak nieprawidłowości te nie miały zasadniczego wpływu ani na czas, ani na efektywność wykonywanych przedsięwzięć.

Jedną z najistotniejszych kwestii, które były objęte niniejszą kontrolą, okazał się czas realizacji przedsięwzięć – w tym sprawność działania związków, członków tych związków, czyli poszczególnych gmin, a także dysponentów środków Unii Europejskiej czy kontrahentów – i zaistniałe w trakcie realizacji tych przedsięwzięć okoliczności obiektywne, które były niezależne od wymienionych podmiotów. Chodzi o takie okoliczności jak np. dynamiczny wzrost cen towarów i usług czy stwierdzona przez nas w pewnym momencie kumulacja zamówień na rynku autobusów niskoemisyjnych.

Żadne z kontrolowanych przez nas czterech przedsięwzięć nie zakończyło się w pierwotnie planowanym terminie. Mało tego, dwa z tych przedsięwzięć nadal pozostają w realizacji i zakończenie obu planowane jest na koniec czerwca bieżącego roku. Pozostałe dwa projekty realizowane były w czasie od 2,5 do 3,5 roku, licząc od daty decyzji o przystąpieniu do danego przedsięwzięcia. Zmiany uwarunkowań faktycznych i prawnych: wzrost cen, długie procedowanie wniosków o dofinansowanie projektów ze środków Unii Europejskiej przez dysponenta tych środków – w naszym przypadku był to Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który ponad rok procedował wnioski związku komunalnego – były głównymi przyczynami niezakończenia tych dwóch inwestycji. Powodowały także, że czas realizacji tych przedsięwzięć przedłużał się zdecydowanie ponad czas przewidywany wcześniej w projektach. Również konieczność powtarzania niektórych zamówień publicznych wymogła konieczność częściowego prze-projektowywania przedsięwzięć, w tym np. zmiany w ich zakresach rzeczowych.

W czasie kontroli stwierdziliśmy, że zdecydowana większość wydatków ponoszona przez związki na realizację kontrolowanych przedsięwzięć była uzasadniona i stanowiła wydatki kwalifikowane w rozumieniu przepisów regulujących dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej. Nieliczne stwierdzone w kontroli przypadki uznania wydatków za niekwalifikowane były efektem uchybień przy udzielaniu zamówień publicznych lub wykonywania robót nieuwzględnionych w zakresie rzeczowym projektu, a także niewłaściwego powierzania zakupionego mienia. Nie miały one jednak istotnego znaczenia dla powodzenia realizowanych inwestycji.

Wszystkie kontrolowane przedsięwzięcia – tak jak widać to na załączonym slajdzie – uzyskały dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. To dofinansowanie wyniosło od 52% do 60% wartości poszczególnych projektów. Pozostała część stanowiły środki własne związków gmin bądź też poszczególnych gmin wchodzących w skład związków. Składały się na nie środki budżetowe związków pochodzące w przeważającej mierze ze składek członkowskich, pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska bądź wojewódzkich funduszy, kredyty bankowe, zwroty VAT czy też obligacje komunalne i gminne, a także dotacja udzielona przez jeden z powiatów.

Z objętych kontrolą czterech przedsięwzięć realizowanych przez związki gminne, które poddaliśmy badaniom kontrolnym, tylko dwa – jak wspomniałem – zostały ukończone i osiągnęły pełną zakładaną funkcjonalność. Były to przedsięwzięcia o charakte-

rze transportowym realizowane przez Związek Komunalny Gmin „Komunikacja Międzygminna” w województwie małopolskim i Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” w województwie podkarpackim. Zakupione w ramach tych projektów autobusy niskoemisyjne przewożą już mieszkańców zrzeszonych w tych związkach gmin, funkcjonuje infrastruktura towarzysząca, taka jak parkingi, centra przesiadkowe, nowe fragmenty dróg, mosty, wiaty przystankowe... Działają systemy teleinformatyczne wraz z oprzyrządowaniem, takim jak tablice informacyjne na przystankach i w pojazdach, bileterki, biletomaty czy też interaktywne tablice rozkładów jazdy. Funkcjonuje także aplikacja na smartfony, która służy wyszukiwaniu połączeń. W autobusach Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” zamontowano dodatkowo czujniki GPS, które informują pasażerów o rzeczywistym czasie przyjazdu na dany przystanek.

Pomimo nieukończenia w pierwotnie przewidzianym terminie tych dwóch pozostałych przedsięwzięć – modernizacji i rozbudowy linii technologicznych zagospodarowania i segregacji odpadów komunalnych na terenie Związku Gmin Karkonoskich i już V etapu kanalizacji okolic parku krajobrazowego Puszcza Zielonka – elementy dotychczas już powstałej infrastruktury komunalnej są, jak stwierdziła nasza kontrola, sukcesywnie przekazywane do użytkowania. Patrząc na zaangażowanie na dzień zakończenia kontroli tego przedsięwzięcia „Puszcza Zielonka” i planowane zakończenie inwestycji w połowie 2022 r., zwróciliśmy uwagę władzom tego związku na dość poważne ryzyko niezakończenia tej inwestycji w terminie.

O ile pandemia COVID-19 nie wpłynęła bezpośrednio na czas realizacji objętych kontrolą przedsięwzięć, o tyle w sposób istotny wpłynęła na trudności z osiągnięciem zaplanowanych wskaźników rezultatów tych inwestycji transportowych, które zostały zakończone. Wskaźniki dotyczyły m.in. liczby przewozów, a także liczby przewożonych pasażerów. Nieosiągnięcie tych wskaźników było spowodowane przepisami wprowadzającymi ograniczenia w transporcie publicznym w związku z pandemią COVID-19, a także wprowadzeniem nauki i pracy zdalnej. To w sposób bezpośredni wpłynęło na zmniejszenie liczby pasażerów, a w konsekwencji liczbę wykonywanych przewozów.

Pewne nieprawidłowości stwierdziliśmy przy przekazywaniu elementów powstałej infrastruktury spółkom komunalnym, które zajmują się ich obsługą i eksploatacją. Dotyczyło to generalnie rozliczeń za użytkowanie sprzętu czy też czasowego bezumownego użyczenia zakupionych autobusów do innych niż zaplanowane w projekcie celów.

Generalnie zarówno władze gmin, które są członkami kontrolowanych związków, jak i mieszkańcy terenów, dobrze ocenili funkcjonalność tych zrealizowanych projektów, mimo że w części gmin te przedsięwzięcia okazały się całkiem dużym obciążeniem finansowym. Mieszkańcy terenów, na których zlokalizowano te inwestycje, nie zgłaszali zastrzeżeń w zakresie funkcjonalności tej infrastruktury komunalnej.

Jeżeli mogę państwa posłów zainteresować kilkoma zdjęciami obrazującymi efekty tych badanych przedsięwzięć... Mamy więc zdjęcia z „Podkarpackiej Komunikacji Samochodowej” czy „Komunikacji Międzygminnej”, zdjęcia prasy przetwarzającej odpady w Związku Gmin Karkonoskich czy elementy przepompowni kanalizacji w Puszczy Zielonka.

Bazując na tych wszystkich ustaleniach i elementach, które państwu posłom przed chwilą zaprezentowałem, dokonaliśmy oceny ogólnej tych przedsięwzięć, gdzie pokazaliśmy w zasadzie pozytywną ocenę realizowanych przedsięwzięć związków gminnych, wskazując jednak na problemy i fakt niedokończenia tych dwóch inwestycji. Podkreślamy też jednak dobre organizacyjne i finansowe przygotowanie gmin do realizacji przedsięwzięć, których się podjęły. W efekcie skierowaliśmy do zarządów skontrolowanych związków międzygminnych wnioski pokontrolne, odpowiadające stwierdzonym w trakcie kontroli nieprawidłowości.

Jeżeli państwo posłowie będą mieć pytania dotyczące szczegółów tej kontroli, jesteśmy – jak wspominałem – do dyspozycji z panem Szozdą, koordynatorem tej kontroli. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Pepek (KO):

Dziękuję bardzo za wyczerpującą informację.

Teraz otwieram dyskusję. Bardzo proszę, kto z pań i panów posłów chce zabrać głos? Jeszcze mamy czas, tak że możemy rozmawiać na ten temat.

Dobrze, że realizacja zaplanowanych zadań inwestycyjnych była tak dobrze przygotowana, tak jak to powiedział pan prezes. Czas realizacji inwestycji nie zawsze bywa przewidywalny i zdarzają się różne nieprzewidywalne sytuacje. Te projekty, które były przedstawione, nie należą do łatwych projektów. Tak że trudności w realizacji projektów i osiągnięcie rezultatów... To były duże przedsięwzięcia, niemniej jednak końcowa ocena jest pozytywna i dobrze, że te inwestycje były realizowane.

Zachęcam posłów do zabrania głosu. Proszę bardzo, może pan wiceprzewodniczący chce zabrać głos?

Posel Marek Wesoły (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Przede wszystkim podziękowania dla Najwyższej Izby Kontroli i dla pana dyrektora za przygotowanie dla nas tak wnikliwej dokumentacji. Myślę, że wyczerpująco mogliśmy się zapoznać z wynikami kontroli. Cieszy też, że jak rozumiem, te dwa zalecenia, które pan dyrektor na końcu przedstawił, to były jedyne dwie uwagi dla wszystkich czterech inwestycji międzygminnych. Jeśli to były jedyne zalecenia, panie dyrektorze, to myślę, że gdyby pan własnymi słowami ocenił wykonanie... Z tego, co pan tutaj powiedział, rozumiem, że poza tymi dwoma opóźnieniami ocena Najwyższej Izby Kontroli jest dla wszystkich czterech z tych zadań pozytywna. Jakby pan dyrektor tylko to potwierdził. Ponieważ te zalecenia są ogólne i myślę, że raczej wskazujące na poprawę pewnych działań niż na głębokie nieprawidłowości. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Pępek (KO):

Dziękuję.

Bardzo proszę.

Dyrektor Delegatury NIK w Rzeszowie Wiesław Motyka:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Tak, oczywiście, panie przewodniczący, to są w zasadzie jedyne wnioski i zalecenia, które zostały sformułowane po tych czterech kontrolach. Mimo że – co też podkreślałem na wstępie mojego wystąpienia – doboru przedsięwzięć do kontroli dokonaliśmy w sposób celowy, patrząc na wartość, wielkość i długość planowanego przedsięwzięcia. Wybraliśmy więc przedsięwzięcia trudne do zrealizowania, przedsięwzięcia skomplikowane, przedsięwzięcia, w których zrealizowanie zaangażowanych było wiele gmin, wiele jednostek samorządu terytorialnego. Stąd też my również mamy satysfakcję z faktu, że *per saldo* ocena jest pozytywna i że jednostki samorządu terytorialnego z takimi skomplikowanymi przedsięwzięciami sobie całkiem dobrze radzą. Jeszcze raz podkreślę to, co ustaliliśmy w kontroli – dobre oceny padły zarówno pod względem organizacyjnym, jak i kadrowym, czyli przygotowania fachowego pracowników biur, osób, które się tymi przedsięwzięciami zajmowały i je zlecały.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Pępek (KO):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze.

Proszę bardzo, kto jeszcze z państwa chce zabrać głos?

Pan dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie w sposób wyczerpujący przedstawił informację i za to bardzo serdecznie dziękujemy. Jeśli nie ma...

Dyrektor Delegatury NIK w Rzeszowie Wiesław Motyka:

Pani przewodnicząca, jeśli pani przewodnicząca pozwoli, to może koordynator podzieliłby się kilkoma refleksjami z nadzoru i spostrzeżeń związanych z tą kontrolą. O ile oczywiście pani przewodnicząca wyrazi zgodę.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Pępek (KO):

Bardzo prosimy. Proszę bardzo.

Dyrektor Delegatury NIK w Rzeszowie Wiesław Motyka:

Dziękuję.

Główny specjalista kontroli państwowej w Delegaturze NIK w Rzeszowie Sebastian Szozda:

Dzień dobry państwu. Sebastian Szozda, kłaniam się. Szanowni państwo, przede wszystkim pamiętajmy, że mamy do czynienia ze wspólnymi przedsięwzięciami, czyli w skład wszystkich tych związków wchodziły jednostki samorządu terytorialnego w większej liczbie. Tutaj zawsze mamy problem dotyczący tego, aby władze tych gmin, które były zrzeszone w związku, dogadały się co do pomysłu na tę inwestycję, planu, w jaki sposób ona będzie realizowana. To na pewno była trudność. Zakładaliśmy na początku tej kontroli, że istotnym problemem może być czas realizowania tych inwestycji i to się potwierdziło. Pamiętajmy więc zawsze przy tego typu inwestycjach, że jakieś początkowe zaniedbania czy złe plany mogą skutkować opóźnieniami, które generują w rzeczywistości następne opóźnienia. Zwiększane są koszty. Oczywiście cały czas może się zdarzyć jakiś skokowy wzrost cen. To się w tej kontroli potwierdziło. Natomiast, tak jak pan dyrektor wspominał, te inwestycje były bardzo duże, jedne z największych w kraju, jeżeli chodzi o inwestycje związków międzygminnych w okresie objętym kontrolą. Mając więc na uwadze czasem bardzo duży stopień złożoności tych inwestycji, zwłaszcza transportowych – gdzie oprócz samych autobusów dochodziła jeszcze kwestia hali do obsługi, systemów informatycznych, bileterek, biletomatów – myślę, że rzeczywiście można o tych inwestycjach powiedzieć, że zasługują na pozytywną ocenę Najwyższej Izby Kontroli. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Pępek (KO):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś z państwa chce zabrać głos? Nie widzę.

Sugeruję, żebyśmy spotkali się znowu na kolejnym posiedzeniu Sejmu, bo w trakcie jest przewidywana ustawa o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz ustawy o odpadach. Jest to bardzo trudna ustawa. Dobrze by było, żeby na naszej podkomisji również została przepracowana, żebyśmy odpowiednio się przygotowali do tych zmian. Wchodzi w grę system kaucyjny dla opakowań po napojach i innych produktach. Jest to bardzo obszerna ustawa i przemysł rozlewniczy, jak również inni producenci są nieco zaniepokojeni. Dobrze by więc było, gdyby nasza podkomisja nad tym skutecznie popracowała.

Jeśli nie ma pytań, jeśli nie ma nikogo chętnego do zabrania głosu, to zamykam posiedzenie. Informuję, że pełny zapis przebiegu posiedzenia podkomisji będzie do wglądu w sekretariacie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Jeszcze raz wszystkim dziękuję.